

PREVENCE A TLUMENÍ VČELÍCH NEMOCÍ 2021

Vydal:
Český svaz včelařů, z. s., OO Uherské Hradiště
s podporou Zlínského kraje

Obsah

Úvod	3
Nemoci včel.....	3
Varroóza.....	4
Tlumení varroózy.....	4
Preventivní opatření	5
Varroamonitoring	5
Zootechnická opatření	5
Chemické ošetření	5
Povinnosti včelaře	6
Celý rok proti varroóze	6
Chemické látky k ošetřování včel.....	8
Veterinární léčivé přípravky, VLP.....	8

Úvod

Zbavování včel nemocí a parazitů říkáme léčení včel, používáme léčiva, léčivé přípravky, vedeme záznamy o léčení. Slovo léčit ale neodpovídá skutečnosti. Cílem léčení je zbavit včely parazitujících roztočů, zabít je, aniž bychom přitom ublížili včelám. Léčení bychom měli nazývat ošetřování včel proti roztočům. Přitom hledáme kompromis mezi účinností a šetrností použitých přípravků a velikostí dávek.

Nemoci včel

Nejvíce nebezpečné nemoci jsou uvedené zákonu č. 166/1999, tzv. veterinárním zákonu. Jsou to: varroóza včel, mor včelího plodu (americká hniloba včelího plodu), hniloba včelího plodu (evropská hniloba včelího plodu), roztoč *Tropilaelaps* (infestace včel roztočem *Tropilaelaps*), roztočiková nákaza včel a tumidóza (*Aethina tumida*). Varroózu umíme tlumit, *Tropilaelaps*óza, Tumidóza a roztočiková nákaza včel se momentálně v Evropě nevyskytují. Na mor a hnilobu včelího plodu nejsou účinné léky, zabránit šíření je možné pouze likvidací včelstev, úlů a veškerého kontaminovaného vybavení.

Do méně nebezpečných patří např. nose móza, akrapidóza, zvápenatění včelího plodu a další. V posledních několika desítkách let byly objeveny virózy včel a v posledních 20 letech pozorujeme jejich výrazný nárůst. Mezi nejčastější patří: Virus deformovaných křídel (DWV), Virus pytlíčkovitého plodu, (SBV), Virus černání matečnic (BQCV), Virus akutní paralýzy včel (ABPV), Virus chronické paralýzy včel (CBPV) a Kašmírský virus (KBV). Je známých více než 25 druhů virů a laboratoře objevují další. Jsou považovány za jednu z hlavních příčin špatné kondice a úhynů včelstev. Šíří se kontaktem mezi včelami, potravou, zalétáváním, vynášením mrtvolek a nejvíce přes parazitující roztoče varroózy. Dnes dochází k úhynům včelstev při mnohem menším

napadení včelstev Varoózou než dříve. Přenosu virů nejsme schopni zabránit, můžeme mu pouze předcházet tlumením Varoózy.

Varroóza

je infekční onemocnění včel způsobené roztočem *Varroa destructor*. Samička roztoče vnikne do plodové buňky těsně před zavíčkováním. V zavíčkované buňce proběhne celý vývoj parazita, z vajíček se vylíhnou vývojová stádia, která dospějí a spáří se. Při líhnutí dělnice či trubce vyběhne spolu se starou samicí roztoče 2 – 6 mladých oplozených samic. Tento cyklus může každá samice opakovat až sedmkrát. Trubčí plod je výhodnější, parazit mu dává přednost. Matečnický nejsou napadány.

Roztoči a jejich vývojová stádia se živí hemolymfou larev, kukel a včel a podle nejnovějších výzkumů také tkání tukového tělíska dospělých včel, kterou získávají opakovaným nabodáváním jejich pokožky, přičemž mohou přenášet i další nakažlivé nemoci včel. Rány po nabodnutí jsou vstupní bránou pro virové nákazy.

Tlumení varroózy

Ohledně udržování dobrého zdravotního stavu včel jsou dva tábory s protichůdnými názory. Jedni říkají, že žijeme v globalizovaném světě, že k nám byli zavlečeni škůdci z jiných kontinentů, že se s tím včely sami nedokáží vypořádat a musíme jim pomáhat i za cenu používání chemických přípravků. Léčí většinou plošně a mnohdy zbytečně nadužívají chemické přípravky. Druzí tvrdí, že včely častými zásahy chemickými přípravky ztratily přirozenou schopnost bránit se roztočům a je potřeba jim tuto schopnost vrátit tím, že přestaneme používat tvrdou chemii a vyselektujeme odolné včely i za cenu za cenu ztrát neodolných včelstev.

Myslíme si, že je možné najít kompromis. Nenechat zbytečně hynout celá včelstva. Postupným výběrem množit včelstva odolná vůči virovým infekcím a varroatolerantní, s tendencemi bránit množení roztočů. Z chemických látek používat ty, které se v přírodě běžně vyskytují, po použití vyprchají nebo se rozloží a více neškodí. Používejme optimální dávky ve správný čas, s maximální účinností při minimu tvrdé chemie. Výzkumy ukazují, že bychom se bez chemických zásahů v budoucnu mohli obejít.

Preventivní opatření

Včelím nemocem je lepší předcházet prevencí, než je potom tlumit. Dodržováním preventivních postupů udržujeme silná včelstva s dobrou imunitou, tím můžeme předejít mnoha nemocem. Příklady prevence jsou dostatečná, pravidelná výměna včelího díla, desinfekce, výměna matek, monitoring, pravidelné vyšetření, utrácení rojů neznámého původu, dobré klima v úlu, dostatek dobré výživy a spousta dalších opatření. Protože nedokážeme léčit virové nákazy, je prevence jediný způsob, jak systematicky snižovat riziko napadení viry a předcházet velikým úhynům.

Varroamonitoring

Představuje sledování napadení včelstev roztoči Varroa. S přibývajícimi včelími nemocemi varroamonitoring nabývá na významu. Včasným zjištěním nákazové situace lze provést vhodná opatření proti roztočům, především v létě, kdy je třeba ochránit plod, ze kterého se líhnou dlouhověké včely, zasáhnout ne plošně, ale cíleně a včas.

Nejjednodušší metoda, ale nejméně přesná, je počítání uhynulých roztočů spadlých na podložku na dně úlu. Mimo zimní období je přitom nutné zamezit vynášení roztočů z úlu včelami dvojitou sítkou na podložce. Při průměrném denním spadu nad 2 roztoče ihned nasadit léčebná opatření.

Jinými metodami zjišťujeme počet roztočů na vzorku včel. Existuje jich několik, např. metoda posypu včel cukrem, narkotizace CO₂ nebo smyv roztočů v lihovém roztoku. Při nálezu nad 25 roztočů na 100 ml včel (asi 50 g) nasazujeme léčebná opatření.

Zootechnická opatření

Uvedeme jen seznam: vyřezání trubčího plodu napadeného roztoči, tvorba smetenců, vložení nezavíčkováného plodu jako pasti na roztoče a jeho zničení po zavíčkování, klíčování matky. Patří sem i hypertermie, tedy zahřátí plodových plástů nebo celého úlu na danou teplotu a čas, kterou roztoči nepřežijí.

Chemické ošetření

Bohužel se zatím bez chemických ošetření neobejdeme, minimálně je provádíme ihned po posledním vytočení medu lékem, který je možné nasadit do včelstev s plodem, lékem s dlouhodobým účinkem nebo opakovaně, poté provádíme kontrolou účinku pomocí některé z metod monitoringu. Zanedbání léčení v tomto období mívá pro včely katastrofické následky. Další ošetření obvykle provádíme po ukončení plodování včel. Více informací uvádíme u jednotlivých léků a kompletní informace jsou v jejich příbalových informacích.

Povinnosti včelaře

Každý chovatel včel má zákonnou povinnost provádět úkony k předcházení vzniku a šíření nebezpečných nákaz a nemocí. Tyto úkony předepisuje ministerstvo zemědělství vždy na konci kalendářního roku pro následující rok v Metodice kontroly zdraví a nařízené vakcinace, která se týká všech hospodářských zvířat. Český svaz včelařů z této metodiky pro včelaře zkrácený Výtah z metodiky kontroly zdraví. Pro rok 2021 obsahuje následující povinnosti:

- zajistit vyšetření směsných vzorků na varroózu do 15. 2.
- při nálezů více než 3 roztočů v průměru na včelstvo provést předjarní léčebné ošetření do 15. 4.
- provést letní ošetření kočujících včelstev na varroózu
- zajistit vyšetření směsných vzorků měli na mor včelího plodu po 2 letech od zrušení ochranného pásma

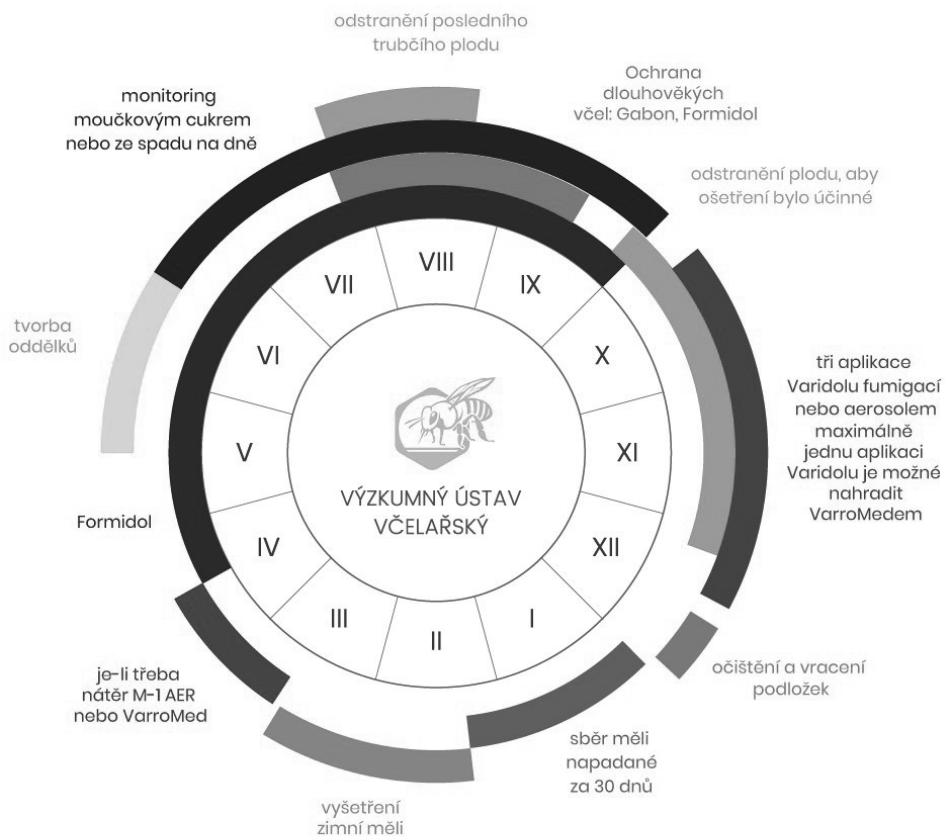
Dále metodika nastavuje podmínky pro včelaře, za nichž mohou přemísťovat včelstva.

V metodice se zrušila povinnost provádět povinné podzimní ošetření včel proti varroóze. Nyní je péče o dobrou kondici včel na zodpovědnosti každého včelaře.

Další povinnosti mohou vyplynout při výskytu některé z nebezpečných nákaz, například moru včelího plodu, vyhlášením mimořádných veterinárních opatření.

Celý rok proti varroóze

Dnes již nestačí, jak jsou mnozí včelaři zvyklí, zbavit včelstva roztočů na podzim a dosáhnout minimálního nebo nulového počtu roztočů z povinného vyšetření zimní měli. Včelstva napadená velkým počtem roztočů v kombinaci i s několika druhy virů často hynou už v srpnu. Takto napadená včelstva zahájením léčeni již nejde zachránit. Proto je potřeba se sledováním napadení a zásahům věnovat v průběhu celého roku. Na obrázku výzkumného ústavu včelařského je základní schéma ošetření včel v průběhu roku. Uvedené přípravky nejsou dogma, tvrdou chemii lze nahradit jinými přípravky při dodrženi jejich příbalových informací, hlavních zásad léčeni, používání zdravého rozumu a zkušeností.

Zdroj: Celý rok proti varroáze: Výzkumný ústav včelařský.
 Dostupné z: <https://www.beedol.cz/cely-rok/>

Chemické látky k ošetřování včel

1. Tvrdá chemie:
 - Amitraz, tau - fluvalinát, flumethrin a pyrethroid.
 - Zanechávají stopy ve včelím díle, snižují přirozenou imunitu včel, časem se snižuje jejich účinnost, roztoči se stávají rezistentními.
2. Přírodní chemie:
 - Kyselina mravenčí, šťavelová, mléčná, esenciální oleje, thymol, ...
 - Organické látky běžně se vyskytující v přírodě, nezanechávají stopy.
 - Používáme-li je v silných koncentracích, mohou poškozovat včely.

Veterinární léčivé přípravky, VLP

Z hlediska legislativy:

1. schválené
2. neschválené
 - přípravky, u kterých může probíhat proces schvalování
 - přípravky na bázi většinou přírodní chemie, mohou obsahovat stejné účinné látky jako schválené přípravky, často kyselinu mravenčí nebo šťavelovou, může jít o chemické látky v kombinaci s nejrůznějšími dávkovači a odpařovači
 - nemají příbalové informace, ale bývají zdraví škodlivé až nebezpečné
 - je třeba si zajistit bezpečnostní listy, dodržovat bezpečnostní opatření, chránit si zrak, kůži a plíce
3. zakázané
 - v EU je zakázané k léčení včel používat antibiotika

Pro správné používání VLP je třeba, aby se jejich uživatelé seznámili s příbalovými informacemi k nim. Nesprávné nebo nepřesné podávání všech léčivých přípravků může ohrozit nejen zdraví včel a zdravotní nezávadnost včelích produktů, ale někdy i zdraví osob, které s nimi pracují. Dalším rizikem u některých z nich je i možný nástup a nárůst rezistence roztočů na účinnou látku s dopadem na nižší účinnost až postupnou neúčinnost i dalších přípravků, obsahujícím stejné látky.

Aktuální seznam najdete na stránkách Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv:

<http://uskvbl.cz/cs/registrace-a-schvalovani/schvalovani-vp/seznam-vp/aktualne-schvalene-vp>
 Léčiva by se dala rozdělit podle několika hledisek, podle způsobu aplikace, účinných látek a tak dále. Uvedeme je v abecedním pořadí.

Registrované a schválené VLP ke dni 1. 7. 2021

NÁZEV	FORMA	ÚČINNÁ LÁTKA	DOSTUPNOST
Apiguard	miska s gelem	Thymolum	volně prodejný
	<p>Určen k letnímu léčení včelstev proti varroóze včel, nepoužívejte během období snůšky. Podání: Miska se po otevření se vkládá do úlu. Zde se z ní postupně odpařuje účinná látka, která zasahuje roztoče na včelách. Dávkování: 1 miska na včelstvo, po 2 týdnech opakujte. Výhoda: ničí i rezistentní roztoče Nevýhoda: intenzivní až nepříjemná vůně Distribuce: Medocentrum, dotované léčivo 40 % Objednání: medocentrum.cz/eshop/index.php?p=productsList&sWord=apiguard Příbalová informace: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c7814cd7f3.doc</p>		
Apitraz	proužek do úlu	Amitraz	pouze na předpis
	<p>Určen k podzimnímu léčení včelstev proti varroóze včel, v době, kdy je málo plodu, nepoužívejte během období snůšky. Podání: proužky umístěte mezi rámký. Dávkování: 2 desky na včelstvo, odstraňte po 6 týdnech. Distribuce: M+H VET s.r.o., dotované léčivo 40 % Objednání: www.apitraz.com Příbalová informace: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c7814b693b.docx</p>		

Apivar	proužek do úlu	Amitraz	pouze na předpis
	<p>Výrobce: Veto Pharma, www.veto-pharma.eu. Dodává: M+H VET s.r.o., www.mhvet.cz Příbalová informace: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c78147a466.doc</p>		
Ekopol	proužek do úlu	směs esenciálních olejů	volně prodejný
	<p>Ekologické léčivo na bázi esenciálních olejů. Koriandrový olej, tymianový olej, olej paliny horké, mentolový olej. Na Slovensku jde o schválený přípravek. Vkládáme do včelstva při první jarní prohlídce a po vytočení medu (léto, podzim). Aplikujeme 2 pásy na 10-12 vysokých rámků. V slabších včelstvech a na nízkých nástavkách či u oddělků stačí použít 1 pásek doprostřed plodového tělesa. Pásy je možné nechat v úlu od 3-30 dnů. Výrobce: Agrobioprom, Moskva, Rusko Dodává: každá dobrá včelařská prodejna.</p>		
Formidol 41 g, 81g	odparná deska	kyselina mravenčí	volně prodejný
	<p>Formidol 41: odparná deska z krátkovláknité celulózy obsahuje 40 ml kyseliny mravenčí v koncentraci 85 %. Je určena k letnímu léčení včelstev proti varroóze včel; současně omezuje zvápenatění plodu a nosematózu. Používejte mimo snůšku a mimo dobu kdy je ve včelstvu med určený pro lidskou spotřebu. Princip: Odparná deska se vkládá do podmetu, na strůpek nebo mezi nástavky. Zde se z ní odpařuje kyselina mravenčí, která zasahuje vývojová stádia roztoče v plodových buňkách i dospělé jedince. Dávkování: 1 deska na včelstvo, doporučuje se po 1-2 týdnech zopakovat. Formidol 81: silnější varianta s účinkem až 12 dnů, dávkování 1-2 proužky na úl dle objemu úlu. Dodává: volně v prodeji nebo Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %. Příbalová informace: www.beedol.cz/wp-content/uploads/2012/03/PI_Formidol-41g.pdf</p>		

	pásy	tau - fluvalinát	pouze na předpis
Gabon PF			
	<p>K léčení včel proti varroóze, a to zejména k ochraně zimní generace včel v podletí, tj. v době, kdy je ve včelstvu zavíčkovaný plod. Nepoužívá se v době, kdy je ve včelstvu přítomen konzumní med.</p> <p>Princip: Účinná látka difunduje na povrch proužku, odkud se dostává na těla včel, zdržujících se na proužku. Dále se rovnoměrně roznáší na ostatní včely vzájemným kontaktem. Roztoči jsou zasaženi při styku s účinnou látkou na povrchu včel. Proužky se zavěšují na háčky mezi plodové plásty do rozšířené uličky symetricky ke středu plodového tělesa a ponechávají se ve včelstvu po dobu dvou period zavíčkovaného plodu, tj. 24, lépe 30 dní.</p> <p>Dávkování: 2 pásy na jeden plodový nástavek a jeden pásek na další nástavek</p> <p>Dodává: Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %. Příbalová informace: www.beedol.cz/wp-content/uploads/2012/03/Gabon-PF_CZ.pdf</p>		
Gabon Flum			
	<p>Náhrada za Gabon PF, jiná účinná látka, stejný princip a dávkování.</p> <p>Zatím ve fázi klinického testování, viz www.beedol.cz/klinicke-hodnoceni-gabonu-flum.</p> <p>Dodává: Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %. Příbalová informace: www.beedol.cz/wp-content/uploads/2015/01/P%C5%99%C3%ADbalov%C3%A1-informace.pdf</p>		

	tekutý koncentrát	tau - fluvalinát	pouze na předpis
M1 - AER	<p>Kontaktní antiparazitikum určené k léčbě včel proti varroóze.</p> <p>Používá se zásadně mimo období sklizně medu, tedy od 1. 10. do 15. 4.</p> <p>1. Pro aplikaci aerosolem, ničí roztoče přítomné na dospělých včelách, rozprašuje se acetonový roztok pomocí aerosolového vyvíječe VAT 1a. www.beedol.cz/katalog/aerosolovy-vyvijec-vat-1a</p> <p>2. Aplikace nátěrem víček plodu, hubí roztoče v zavíčkovaných buňkách, nehubí vajíčka, postihuje včelomorky.</p> <p>Dávkování: 5 kapek na 0,5 dl vody</p> <p>Pozor! Přípravek M-1 AER nelze aplikovat fumigací. Záměna ohrožuje život včel.</p> <p>Dodává: Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %.</p> <p>Příbalová informace: www.beedol.cz/wp-content/uploads/2013/09/PI_M-1.pdf</p>		
	roztok	pyrethroid tau - fluvalinát	pouze na předpis
MP 10 FUM	<p>Kontaktní antiparazitikum určené k léčbě včel proti varroóze.</p> <p>Používá se zásadně mimo období sklizně medu, tedy od 1. 10. do 15. 4.</p> <p>Princip: Účinná látka se v úlovém prostoru rozšiřuje kouřem ze zapálených proužků (fumigace). Postihuje roztoče přítomné na dospělých včelách; neproniká do zavíčkovaných plodových buněk. Je-li ve včelstvu plod, není fumigace dostatečně účinná. Fumigace se provádí při venkovní teplotě nad + 10 °C v době, kdy včely nelétají. Pásy se umísťují svisle.</p> <p>Dávkování: 2 kapky na jeden obsednutý nástavek, neobsednuté nástavky se nepočítají. Víc než tři kapky není třeba dávat – v zimě stačí i pro silná včelstva. (Z jedné lahvičky se nakape cca 140 kapek.)</p> <p>Dodává: Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %.</p> <p>Příbalová informace: www.beedol.cz/wp-content/uploads/2013/09/PI_MP-10.pdf</p>		

Oxuvar	roztok	kyselina šťavelová	volně prodejný
	<p>Aplikuje se na podzim, kdy denní teplota nepřesahuje 3 °C nad nulou, pokapáním nebo odpařováním (aerosolem).</p> <p>Informace: oxuvar.cz, dotované léčivo 40 %.</p> <p>Dodává: www.ivcelarstvi.cz/vcelarske-potreby/leceni-a-dezinfekce/kyseliny-a-leciva</p> <p>Příbalová informace: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c780905103.docx</p>		
Oxybee	prášek a roztok	Acidum oxalicum dihydricum	
	<p>V ČR není na trhu</p> <p>Údaje o přípravku: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c7808c83a1.pdf</p>		
PolyVar Yellow	proužek do česna	Flumethrinum	
	<p>V ČR není na trhu</p> <p>Údaje o přípravku: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c78124a369.doc</p>		
Thymovar	proužky	thymol	volně prodejný
	<p>Určen k letnímu léčení včelstev proti varroóze včel.</p> <p>Princip: proužky se vkládají na horní lišty rámků. Zde se z nich postupně odpařuje účinná látka, která zasahuje roztoče na včelách.</p> <p>Dávkování: 1-2 proužky desky na včelstvo max. 2 x za rok</p> <p>Výhoda: ničí i rezistentní roztoče</p> <p>Nevýhoda: intenzivní až nepříjemná vůně</p> <p>Informace: www.thymovar.cz, dotované léčivo 40 %.</p> <p>Dodává: www.ivcelarstvi.cz/vcelarske-potreby/leceni-a-dezinfekce/kyseliny-a-leciva</p> <p>Příbalová informace: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c7802ff8e6.doc</p>		

	roztok	amitraz	pouze na předpis
Varidol 125	<p>Kontaktní antiparazitikum určené k léčbě včel proti varroóze v době, kdy včely jsou v zimním hroznu.</p> <p>1. Pro aplikaci fumigací, Postihuje roztoče přítomné na dospělých včelách; neproniká do zavíčkovaných plodových buněk. Je-li ve včelstvu plod, není fumigace dostatečně účinná. Fumigace se provádí při venkovní teplotě nad + 10 °C v době, kdy včely nelétají. Pásky se umísťují svisle. Dávkování: 2 kapky na jeden obsednutý nástavek, neobsednuté nástavky se nepočítají. Více než tři kapky není třeba dávat – v zimě stačí i pro silná včelstva. Z jedné lahvičky se nakape cca 140 kapek.</p> <p>2. Pro aplikaci aerosolem, ničí roztoče přítomné na dospělých včelách, rozprašuje se acetonový roztok pomocí aerosolového vyvíječe VAT 1a.</p> <p>Dodává: Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %. Příbalová informace: www.beedol.cz/wp-content/uploads/2012/03/PI_Varidol-125-mg-ml.pdf</p>		
VarroMed	disperze	kyselina mravenčí a kyselina šťavelová	volně prodejný
	<p>Kombinace kyseliny šťavelové s kyselinou mravenčí. Dodává se v plastové lahvi o objemu 555 ml s ryskou a takto je připraven k okamžitému použití. Aplikace pokapem, z jednoho balení lze podle počtu včel ošetřit cca 12-36 včelstev.</p> <p>Dodává: volně v prodeji nebo Výzkumný ústav včelařský Dol. Objednávejte u OO ČSV v daných termínech, dotované léčivo 40 %. Příbalová informace: www.uskvbl.cz/attachments/spc/0910f7c7803c6c7a.pdf</p>		

Ceník k 1. 7. 2021, včetně DPH**Výrobce: Výzkumný ústav včelařský, objednávejte přes systém CIS**

Přípravek	balení	plná cena	dotace	dotovaná cena
Formidol 41 g proužky do úlu	karton 120 desek	3660 Kč	40 %	2196 Kč
Formidol 41 g proužky do úlu	karton 20 desek	650 Kč	40 %	390 Kč
Formidol 81 g proužky do úlu	krabice 4 desky	256 Kč	40 %	153 Kč
Fumigační pásky	1 balení = 50 ks	72 Kč	40 %	43 Kč
Gabon Flum 4 mg proužky do úlu	1 balení = 50 proužků	725 Kč	40 %	435 Kč
Gabon PF 90 mg proužky do úlu	1 balení = 50 proužků	775 Kč	40 %	465 Kč
M-1 AER 240 mg/ml koncentrát pro přípravu roztoku	lahvička 2,5 ml	80 Kč	40 %	48 Kč
MP 10 FUM 24 mg/ml roztok pro fumigaci (+ 50 ks fum. pásků)	lahvička 5 ml + 50 ks fum. pásků	124 Kč	40 %	74 Kč
VARIDOL 125 mg/ml roztok	lahvička 5 ml	55 Kč	40 %	33 Kč
VARIDOL 125 mg/ml roztok (+ 50 ks fum. pásků)	lahvička 5 ml + 50 ks fum. pásků	117 Kč	40 %	70 Kč
VarroMed 5 mg/ml + 44 mg/ml disperze do úlu	lahev 555 ml	700 Kč	40 %	420 Kč

Dovoz ze SR, v ČR běžně v prodejnách včelařských potřeb

Přípravek	balení	plná cena	dotace	dotovaná cena
EKOPOL	10 pásků	cca 200 Kč	0 %	cca 200 Kč

Dodavatel: Včelařský dům MEDOCENTRUM, www.medocentrum.cz

Přípravek	balení	plná cena	dotace	dotovaná cena
Apiguard	10 ks	690 Kč	40 %	414 Kč

Dodavatel: M+H VET s.r.o., www.mhvet.cz

Přípravek	balení	plná cena	dotace	dotovaná cena
APIVAR 500 mg amitrazum	10 pásků	726 Kč	40 %	435,60 Kč
Oxybee 39,4 mg/ml	375 g	1421 Kč	40 %	852,60 Kč

Dodavatel: ANIMALEX, spol. s r.o., www.ivcelarstvi.cz

Přípravek	balení	plná cena	dotace	dotovaná cena
OXUVAR kyselina šřavelová	275 g	330 Kč	40 %	198 Kč
OXUVAR kyselina šřavelová	1000 g	1090 Kč	40 %	763 Kč
THYMOVAR proužky	2 x 5 ks	650 Kč	40 %	455 Kč

